

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian Snabbare lagföring (Ds 2018:9)

Ert dnr Ju2018/02403/DOM

Göteborgs tingsrätt har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian Snabbare lagföring (Ds 2018:9). Tingsrätten har följande synpunkter på de förslag m.m. som presenteras i promemorian.

Jourdomstolar

Tingsrätten delar utredningens bedömning att effekten av att inrätta s.k. jourdomstolar sannolikt blir begränsad samtidigt som en sådan lösning medför stora kostnader och praktiska svårigheter. I nuläget finns det enligt tingsrätten således inte tillräckliga skäl för att genomföra en ordning med dygnet runt-öppna jourdomstolar. Som utredningen funnit bör syftet med jourdomstolar, dvs. att uppnå en snabbare lagföring, kunna uppnås på andra mer verksamhets- och kostnadseffektiva sätt.

Snabbförfarande i brottmål för vuxna lagöverträdare

Tingsrätten har inte någon erinran mot förslaget att försöksverksamheten för vuxna lagöverträdare utvidgas till att omfatta hela polisområdet Stockholm Nord. Som utredningen föreslår bör därför giltighetstiden förlängas avseende dels den tillfälliga lagen om försök med tillgänglighetsdelgivning i brottmål, dels den tillfälliga förordningen om en försöksverksamhet med snabbare handläggning av brott.

Erfarenheterna av de åtgärder som utredningen föreslår bör, såsom utredningen anger, kunna utgöra ett brett underlag för ett kommande ställningstagande i frågan om ett snabbförfarande i brottmål ska permanentas.

Snabbare lagföring för unga lagöverträdare

De gällande skyndsamhetskraven i lagföringsprocessen för unga ställer stora krav på berörda myndigheter. Samtidigt är det viktigt att skyndsamhetskrav och tidsfrister inte sätts så snävt att kvaliteten på utredningarna riskerar att bli lidande.

Tingsrätten delar utredningens bedömning att det finns behov av en ökad samverkan mellan polis, åklagare och socialtjänsten samt utvecklade metoder för polisen att genomföra omedelbara utredningsåtgärder. Vidare delar tingsrätten bedömningen att tillgänglighetsdelgivning inte lämpar sig i ett snabbförfarande för unga lagöverträdare. Tingsrätten har i övrigt inte någon erinran mot utredningens förslag i denna del, som främst tar sikte på tillämpningsfrågor.

Häktning och snabbare lagföring för frihetsberövade vid mindre allvarlig brottslighet

Tingsrätten välkomnar förslaget om ett förtydligande av att proportionalitetsprincipen gäller även vid beslut om häktning enligt 24 kap. 2 § rättegångsbalken. Frågan är dock om det inte är en lämpligare lagteknisk lösning att lyfta fram proportionalitetsprincipen på sätt som gjorts beträffande tvångsmedlen i 27 kap. rättegångsbalken, dvs. genom en mer generell reglering (se 27 kap. 1 § 3 st. rättegångsbalken). Detta kan eventuellt göras genom att proportionalitetsprincipen kommer till uttryck i en egen paragraf i 24 kap. rättegångsbalken.

Utredningen föreslår att den som på sannolika skäl är misstänkt för ett brott får häktas oberoende av brottens beskaffenhet, om det finns en risk att den misstänkte fortsätter sin brottsliga verksamhet och det inte kan antas att han eller hon endast kommer att dömas till böter. Tingsrätten avstyrker förslaget av följande skäl.

Enligt utredningen är ett syfte med förslaget att kunna ingripa mot personer som exempelvis kör vanemässigt utan körkort, och därmed öka möjligheterna till häktning i de mer påtagliga återfallssituationerna. På så sätt skulle hanteringen av denna typ av mål kunna bli effektivare, vilket skulle öka tilltron till rättsväsendet. Häktning är emellertid, även med den kortare tid för väckande av åtal som utredningen föreslår, ett mycket ingripande tvångsmedel. Det kan därför starkt ifrågasättas om ökade möjligheter till häktning vid mindre allvarlig brottslighet är en lämplig metod för att effektivisera och minska tiden för handläggning av sådana lagföringsärenden. Enligt tingsrätten vore det både lämpligare och mindre ingripande att på sikt utöka och permanenta den s.k. tillgänglighetsdelgivningen till att gälla i hela landet. Tingsrätten avstyrker därför utredningens förslag i denna del.

Slutunderrättelser vid enklare förundersökningar

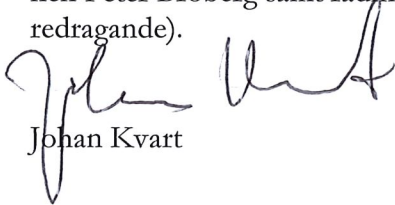
Det förhållandet att slutunderrättelse föreslås kunna underlåtas i vissa fall inskränker inte den misstänktes rätt till insyn eller dennes möjlighet att påverka utredningen. Ett genomförande av förslagen påverkar inte heller den misstänktes

möjlighet att begära kompletterande utredningsåtgärder efter att åtal har väckts. Tingsrätten har därför inte någon erinran mot förslagen i denna del.

Reformbehov

Tingsrätten har inte något att invända mot vad som anförs i denna del.

I handläggningen av ärendet har deltagit lagmannen Johan Kvart, chefsrådmannen Peter Broberg samt rådmännen Mats Eriksson och Johan Wilhelmsson (föredragande).

Johan Kvart

Johan Wilhelmsson